Visie van huisartsen over de toepassing van de PICT bij personen met dementie in woonzorgcentra

Haio: DENTENEER Leen , KUL
Promotor: DE LEPELEIRE Jan , KUL
Praktijkopleider: VAN BOGAERT Marie-Anne , VAN ERKEL Maureen

Context: De laatste jaren worden artsen en onderzoekers zich steeds meer bewust van het belang van goede palliatieve zorg. Heden wordt palliatieve zorg nog al te vaak te laat toegepast. Goede palliatieve zorg bij de juiste personen is een belangrijke uitdaging in de huisartsgeneeskunde.

Onderzoeksvraag: Literatuuronderzoek: 1. Is er nieuwe evidentie voor de effectiviteit van palliatieve zorg bij patiënten met dementie? 2. Welke instrumenten zijn beschikbaar in Europa voor de identificatie van de palliatieve patiënt? 3. Is de PICT een goed instrument voor de identificatie van de palliatieve patiënt in het algemeen in België? Veldonderzoek: 1. Hoe ervaren huisartsen de toepassing van de PICT bij de palliatieve zorg voor personen met dementie in woonzorgcentra? 2. Heeft de huisarts na toepassing van de PICT nieuwe inzichten verworven in de palliatieve zorg bij personen met dementie in woonzorgcentra?

Methode: In de literatuur gingen we na of er nieuwe evidentie bestaat voor goede palliatieve zorg bij personen met dementie. Daarnaast zochten we ook welke identificatietools er bestaan voor de palliatieve patiënt en of de PICT (Palliatieve Zorg Indicator Tool) een geschikt instrument is om de palliatieve patiënt in België te identificeren. Graag wilden we peilen naar de visie van de huisarts na toepassing van de PICT bij personen met dementie in een woonzorgcentrum. Hiervoor zetten we een prospectieve kwalitatieve studie op en bevroegen we de huisartsen aan de hand van semigestructureerde interviews.

Resultaten: In de literatuur zagen we een duidelijke toename van onderzoeken over palliatieve zorg bij personen met dementie. Kwaliteitsvolle onderzoeken ontbreken echter. Redenen hiervoor zijn methodologische moeilijkheden, het ontbreken van vaste uitkomstmaten en ethische overwegingen. In Europa werden er verschillende identificatiemodellen voor de palliatieve patiënt ontwikkeld. De SPICT lijkt hierin het meest gebruikte internationale identificatiemodel. Op basis van de SPICT (Supportive and Palliative care Indicators Tool) werd in België de PICT ontwikkeld, dewelke in 2015 gevalideerd werd. De geïnterviewde artsen gaven aan de PICT een duidelijk en bruikbaar instrument te vinden voor identificatie van de palliatieve patiënt en vonden dit even bruikbaar bij personen met dementie. De PICT zorgt ervoor dat palliatieve patiënten vroeger worden geïdentificeerd, wat aanleiding heeft gegeven tot bespreking van dit gegeven met de patiënt en diens familie, afbouw van medicatie en aanvragen van palliatieve forfaits. De afname van de PICT heeft artsen meer bewust gemaakt van palliatieve zorg bij personen met dementie, waarbij dementie zelf een belangrijke zorgnood is.

Conclusie: Bestaande literatuur en ervaringen in de praktijk bevestigen het vermoeden dat er evidentie bestaat voor palliatieve zorg bij personen met dementie. De PICT is een gevalideerd, duidelijk en gebruiksvriendelijk instrument waarmee een palliatieve patiënt geïdentificeerd kan worden, waaronder ook de persoon met dementie in een woonzorgcentrum. Dit heeft artsen meer bewust gemaakt rond palliatieve zorg bij deze groep van patiënten en zij gaven aan de PICT in de toekomst nog te zullen gebruiken voor deze doeleinden. Zonder dat dit de opzet van de studie was, werd de PICT geïmplementeerd in verschillende woonzorgcentra en zijn enkele artsen de PICT blijven gebruiken.